

2.B Základy výrokové logiky

Výrok

- Oznamovací věta, o které má smysl prohlásit, že je pravdivá (1) nebo že není pravdivá (0).

Hypotéza

- Výrok, jehož pravdivostní hodnotu zatím neznáme nebo ani znát nemůžeme.

Kvantifikovaný výrok

- Výrok, který obsahuje některý z kvantifikátorů

Kvantifikátor

- Existenční – \exists (existuje aspoň jeden), $\exists!$ (existuje právě jeden)
- Obecný – \forall (pro každý, pro žádný)
- Obsahující konkrétní číselný údaj n (právě n, alespoň n, nejvýš n,...)

Negace

- Negace výroku V je výrok V' (nebo $\neg V$, $\neg V$), který popírá pravdivost výroku V (např. triviální formou „Není pravda, že ...“)

Výrok	Negace výroku
$\forall x: V(x)$... čteme „pro každé x platí V(x)“	$\exists x: V'(x)$
$\exists x: V(x)$... čteme: „existuje x, pro něž platí V(x)“	$\forall x: V'(x)$
Aspoň n ... je ...	Nejvýš (n-1) ... je ...
Nejvýš n ... je ...	Alespoň (n+1) ... je ...

Složené výroky – souvětí vytvořená spojením jednodušších výroků pomocí logických spojek:

Konjunkce (A a B)		
A	B	$A \wedge B$
1	1	1
1	0	0
0	1	0
0	0	0

Disjunkce (A nebo B)		
A	B	$A \vee B$
1	1 (a)	1
1	0 (b)	1
0	1 (e)	1
0	0	0

Implikace (Jestliže A, pak B)		
A	B	$A \Rightarrow B$
1	1	1
1	0	0
0	1	1
0	0	1

Ekvivalence (A právě tehdy, když B)		
A	B	$A \Leftrightarrow B$
1	1	1
1	0	0
0	1	0
0	0	1

Poznámka

- **Obrácená implikace** ... $B \Rightarrow A$
- **Obměněná implikace** ... $B' \Rightarrow A'$ (je ekvivalentní s výrokem $A \Rightarrow B$)

Tautologie

- Složený výrok, jenž je pravdivý bez ohledu na pravdivostní hodnoty výroků, z nichž je složen.

Kontradikce

- Složený výrok, jenž je nepravdivý bez ohledu na pravdivostní hodnoty výroků, z nichž je složen.

Negace složených výroků

V	V'
$A \wedge B$	$A' \vee B'$
$A \vee B$	$A' \wedge B'$
$A \Rightarrow B$	$A \wedge B'$
$A \Leftrightarrow B$	$(A \wedge B') \vee (A' \wedge B)$

Kontrola správnosti úsudků – využívá výrokovou logiku